

– Vi har mye å lære av Silicon Valley

BI-professor Peder Inge Furseth ser ingen grunn til at vi ikke skal lære av innovasjonsarbeidet i USA. Det gjelder også ting som ikke fungerer.

Furseth har i mange år vært gjesteforsker på Berkeley, og har arrangert årlige innovasjonsseminarer i Silicon Valley en rekke ganger. Han er forundret over professor Paul Iskes uttalelse om at Norge ikke trenger å herme etter USA.

– Jeg synes ikke at vi hermer for mye etter USA. Tvert imot har vi mye å lære av amerikanerne, både når det gjelder ambisjoner, tempo, virkemidler og ekspansjonvillighet og evne. Amerikanerne har jo ambisjoner som går gjennom taket, mens vi her hjemme ofte begrenser oss til Norge eller Norden som marked. Virkemiddelapparatet i Norge tenker også for lite ekspansivt. I Silicon Valley går ting veldig raskt. Det er mer penger i omlop. Faktisk er det mer penger enn gode idéer i Silicon Valley. Her hjemme mangler vi dessuten Venturekapitalfond til å investere i bedrifter som har slike behov, utdyper han.

– *Hvorfor er det ikke tyskere eller franskmenn som dominerer innovasjonsseminarene her hjemme – det er oftest amerikanere som kommer for å forelese?*

– Det kan ha bakgrunn i språklige eller kulturelle barrierer. Det er mye vi kan lære av tysk innovasjon, men den er ofte veldig teknisk, sier han.

Ikke alt er bra

Men det kan bli for mye av det gode, selv i Silicon Valley. Furseth forteller om bedriften Juicero, med et relativt unyttig produkt som fikk kastet penger etter seg.

– Bedriften utviklet en juicepressemaskin, som skulle selges i butikken for 700 dollar. Juicero klarte å hanke inn 120 millioner dollar fra investorene. Det er galimatias, sier Furseth.

BI-professor Peder Inge Furseth mener Norge gjør rett i å la seg inspirere av amerikansk innovasjon.

FOTO: TORBJØRN BROVOLD

Norske ressurser

Når det gjelder Paul Iskes poeng om at Norge bør utnytte egne ressurser sterkere i innovasjonsarbeidet får han støtte av Furseth, som mener at kraft og erfaringer fra oljebransjen kan være spennende satsingsområder:

– Vindkraft og bølgekraft er spennende, siden vi har en lang kyst. Vi må også trekke veksler på ressursene i oljesektoren, slik at andre næringer kan lære av den. Norge bør generelt vri innovasjon fra produkter til tjenester. Det er innen tjenestesektoren vi har muligheten til å bli virkelig sterke, sier han.

Ifølge BI-professoren bør Norge se på både globale og nasjonale problemer i innovasjonsarbeidet. Han er enig med Iske i at vi ikke skal kopiere blindt, men inspirasjon er bare et gode.

– Jeg har vært på innsiden av Apple, Google, Facebook og andre ledende bedrifter, og kan trygt fastslå at vi ikke kopierer. Men det er lov å la seg inspirere av ting andre har lykkes med, avslutter han.

– Vi er påvirket politisk

Vi er gjennominspirert av USA av politiske grunner, også når det gjelder innovasjon. Men nå kan vi stå overfor en av-amerikanisering, mener innovasjonsprofessor og rådgiver, Sjur Dagestad.

Dagestad mener at vi er påvirket av politikken i demokratiske land. Dette har tradisjonelt forplantet seg i innovasjonsarbeidet vårt.

– Vi lever i en verden der vi er påvirket av amerikansk innovasjon, sier han.

Sjur Dagestad er professor emeritus i innovasjon og partner i innovasjonsrådgivningsbedriften Innocent. Han har blant annet vært innovasjonsdirektør i Tomra Systems, utviklingsjef i HTS (Billbarnestoler med mer) og FoU-direktør i Auragruppen (Ventilasjon). Dagestad var også den aller første vinneren av Reodorprisen.

Demokrati eller diktatur?

Han mener det ikke er lett å komme seg ut av filosofien som råder, men har også et par eksempler på amerikanske gründere som har operert i grenseland.

– Hvordan Thomas Edison i sin tid skaffet seg mer enn 1000 amerikanske patenter kan vi bare spekulere i. Kanskje Elon Musk er en slags Edison av vår tid, smiler han.

Til tross for påvirkningen mener Dagestad at noen ting bør forbli forskjellige mellom Norge og USA.

– Jeg hadde med ledere fra Siva til Silicon Valley etter å ha provosert organisasjonen med å påpeke hvor slapt de håndterer norske gründere. Det interessante er hvor kort tid man har på seg til å lykkes i endel amerikanske rugekasser. Etter tre måneder er det over og ut i Silicon Valley – for de fleste. Her

hjemme kan vi flikke på prosjektene våre i flere år, uten å ha noen anelse om hvordan vi ligger an, sier han.

Bedre arbeidsliv

Arbeidslivsbestemmelser er også en del av gründerlivet. Der har amerikanerne mye å lære av Norge, mener Dagestad.

– Mitt inntrykk er at vi er mer produktive på jobb i Norge, selv om amerikanerne bruker mer tid på kontoret. Velferdsordningene våre gjør det enklere å starte opp noe. I tillegg mener jeg nordmenn bedre klarer å kombinere arbeid, fritid og familieliv. Alt dette er viktig for helheten, også i innovasjon, sier han.

En av Sjur Dagestads kjepphester handler om patenter. Patenter må ikke forveksles med innovasjon, mener han.

– Patenter er ikke innovasjon. Det blir som å si at du har sex, bare fordi du har kjøpt et kondom. 1960-tallet var preget av lukket innovasjon, på 1990-tallet kom Stig og Stein, med idéutvikling og kreativitet og på 2000-tallet kom verktøyene. Da var grunnlaget lagt for åpen innovasjon. I 2014 åpnet Elon Musk alle Teslas patenter. De ble fjernet i den åpne kildekode-bevegelsens ånd, for videre utvikling av elbil-teknologien. Det har skjedd mye på innovasjonsfronten, det skjer mye akkurat nå og mye vil skje. Det er ingen tvil om at vi har mye amerikansk med oss i kofferten, utdyper han.

– Nå blir vi voksne

Men nå kan amerikaniseringen komme til å avta. Ifølge Dagestad er innovasjonsfaget i ferd med å vokse ut av ungdomstiden. Men fortsatt har vi ikke latt oss påvirke nok av eksempelvis tysk og fransk innovasjonskultur.

– Vi er vi ferd med å bli innovasjons-voksne nå, og det skjer en viss av-amerikanisering. Vi vil nok være påvirket i mange år fremover, men jeg tror at forskjellene mellom landene – som demokratier – vil manifestere seg i fremtiden, også innen innovasjon, sier han.

Laget verdens første innovasjonsbok for dyslektikere

Sjur Dagestad har fått mye oppmerksomhet for sin innovasjonsbok *Innovatører i praksis*. Den tok høyde for at også dyslektikere skulle kunne få faglig utbytte av boken. Derfor ble den laget i tegneserieform. Dagestad kom over forskning som viste at 19 prosent av alle engelske gründere, og hele 35 prosent av alle amerikanske gründere, har dysleksi. Det er altså en høyere sannsynlighet for at folk med dysleksi starter egne bedrifter.

– Dette er verdens første innovasjonsbok i tegneserieform, og den ble laget i Norge, ikke i USA, smiler han.

FOTO: BÅRD ANDERSSON

vilje – og hvor prosessen tok fryktelig lang tid. Men dette prosjektet ble til slutt en slags suksess, ikke minst takket være all omtalen og kritikken. Folk måtte bare se stupetårnet på Mjøsa.

Elefanten, og dem med bind for øynene

Kjepphesten til Paul Iske er at innovasjonen skal være åpen. Han bruker metaforen om elefanten og de seks personene med bind for øynene når han skal beskrive hvordan innovasjonen fungerer i praksis.

– Først når de klarer å snakke med hverandre overvinnes de begrensningene og kan definere hva det er de står overfor. Dette er åpen innovasjon, sier han.

For at åpen innovasjon skal fungere er det vik-

tig at alle som deltar passer sammen kulturelt. De kan godt ha ulike meninger og være forskjellige, men til syvende og sist må de bli enige. Den strategiske matchen er også avgjørende. Man må klare å forenes om hva som skal til for å nå målene.

– I dagens internasjonale verden må man også ta høyde for at tidssoneforskjeller ikke begrenser utbyttet man får av samarbeidet. I tillegg er det alltid viktig at personlighetene går godt sammen, forklarer han.

Det er flere måter åpen innovasjon kan foregå på. Noen ganger kjøper større selskaper mindre selskaper for å skaffe seg kunnskap. Det kan føre til at gründerne av de små selskapene slutter i sine jobber. Digitalisering har ført til at verden er koblet tettere sammen. De digitale strategiene

man meisler ut hjelper folk å forstå at man av og til må gamble litt for å lykkes.

– Mange suksesser handler om å gripe muligheten når den åpenbarer seg, sier Iske.

Han trekker frem at det ofte er politiske og økonomiske årsaker til at vi ikke får muligheten til å lage alt vi har potensial for å utvikle.

– Men nøkkelen til suksess handler uansett om at vi må snakke sammen. Nå som verden har blitt mindre, er jeg overbevist om at mer åpenhet vil gi gode innovasjoner. Potensialet for bedre løsninger øker, men samtidig øker også muligheten for fiasko. Det skal vi være klar over. Men vi ser tendenser til at flere ønsker å jobbe sammen i dag. Det er årsaken til at forskningen har tatt et kvantesprang de siste årene, utdyper han. ●